

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»

18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03.

Кафедра правознавства

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ДОКАЗУВАННЯ»

з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	081 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня професійна програма	Право

Полтава 2022 рік

Розробник (-и)/укладачі програми:

Білокінь Р.М. – д. ю. н., доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Рецензенти програми:

Удалова Л.Д. - директор інституту післядипломної освіти НАВСУ, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, заслужений професор Національної академії внутрішніх справ.

Сухонос В.В. - професор кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету; доктор юридичних наук, професор, державний радник юстиції 3 класу.

Програма навчальної дисципліни «Кримінальне процесуальне доказування» обговорена і схвалена на засіданні кафедри правознавства, протокол засідання кафедри правознавства від 29 серпня 2022 р., № 1.

Завідувач кафедри правознавства

д. ю. н., професор

_____ Г. В. Лаврик

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Право»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

зі спеціальності 081 Право

д. ю. н., професор

_____ Галина ЛАВРИК

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Кримінально-процесуальне доказування» передбачає опанування слухачами необхідного обсягу теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення кримінально-процесуального доказування у кримінальному провадженні. Інститут доказового права був і залишається одним із важливих інститутів у кримінальному судочинстві та кримінально-процесуальній науці.

Особливого значення цей інститут набуває на стадії досудового розслідування, де й відбувається найбільш об'ємна діяльність органів і посадових осіб, уповноважених державою здійснювати кримінальне провадження. Саме на цій стадії у результаті збирання, перевірки й оцінки фактичних даних встановлюються обставини вчиненого кримінального правопорушення та особа, яка його вчинила, створюються умови для належного відправлення правосуддя. Під час досудового розслідування, на підставі сформованих доказів, суб'єктами доказування приймається абсолютна більшість рішень, у тому числі й про недоцільність подальшого кримінального провадження, що дозволяє не допустити невинуватих витрат, зусиль і часу правоохоронних органів, забезпечити надійний захист прав і законних інтересів учасників кримінального провадження.

Метою дисципліни є засвоєння понятійного апарату, сутності та змісту доказування у кримінальному провадженні, особливостей доказування в особливих порядках кримінального провадження.

Навчальна дисципліна «Кримінально-процесуальне доказування» знаходиться у тісному зв'язку з іншими навчальними дисциплінами, перш за все, з кримінальним процесом, кримінальним, конституційним правом, криміналістикою, кримінологією, оперативно-розшуковою діяльністю тощо. При вивченні дисципліни слухачі мають активно використовувати знання щодо завдань, компетенції, структури та повноважень органів досудового розслідування та прокуратури, які були ними отримані під час вивчення дисципліни «Судові та правоохоронні органи України». При засвоєнні слухачами навчального матеріалу важливим є поглиблене вивчення запропонованих у програмі законодавчих та інших нормативно-правових актів, а також літературних джерел, дотримання вимог і рекомендацій, які пред'являються та надаються науково-педагогічними працівниками кафедри. Основною нормативною базою курсу є Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р.; Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 р.); Конституція України від 28.06.1996 р.; Кримінальний кодекс; Кримінальний процесуальний кодекс; Закони України: Про прокуратуру від 14 жовтня 2014 р.; Про адвокатуру та адвокатську діяльність від 5 липня 2012 р.; Про безоплатну правову допомогу від 2 червня 2011 р.; Про судову експертизу від 25 лютого 1994 р.; Про державне бюро розслідувань від 12 листопада 2015 р.; Про судоустрій і статус суддів від 2 червня 2016 р.

Abstrakt akademické disciplíny

Vzdělávací disciplína „Procesní trestní důkazy“ poskytuje studentům potřebné množství teoretických znalostí a praktických dovedností k provádění trestního procesního dokazování v trestním řízení. Ústav důkazního práva byl a zůstává jedním z významných ústavů trestní justice a trestního procesu. Tato instituce nabývá zvláštního významu ve fázi přípravného vyšetřování, kde probíhá nejrozsáhlejší činnost orgánů a úředníků pověřených státem k vedení trestního řízení. Právě v této fázi se v důsledku shromažďování, ověřování a vyhodnocování skutkových údajů, zjišťují okolnosti spáchaného trestného činu a toho, kdo jej spáchal, vytvářejí podmínky pro řádný výkon spravedlnosti. V přípravném řízení na základě vytvořených důkazů rozhodují subjekty dokazování v naprosté většině, mimo jiné o neúčelnosti dalšího trestního řízení, což umožňuje předejít neoprávněným nákladům, úsilí a času orgánů činných v trestním řízení, zajistit spolehlivou ochranu práv a oprávněných zájmů účastníků trestního řízení. Účelem disciplíny je osvojení pojmového aparátu, podstaty a obsahu dokazování v trestním řízení, znaků dokazování ve zvláštních postupech trestního řízení. Vzdělávací obor „Dokazování v trestním řízení“ je v úzké návaznosti na další vzdělávací obory, především s trestním procesem, trestním, ústavním právem, kriminalistikou, kriminalistikou, operativní a vyšetřovací činností atd. Při studiu oboru by studenti měli aktivně využívat znalosti o úkolech, působnosti, struktuře a pravomoci orgánů přípravného vyšetřování a státního zastupitelství, které získali během studia oboru „Soudní a donucovací orgány Ukrajiny“. Při osvojování vzdělávacího materiálu je důležité hloubkové studium legislativních a jiných normativně právních aktů navržených v programu, jakož i literárních pramenů, dodržování požadavků a doporučení prezentovaných a poskytovaných vědeckými a pedagogickými pracovníky katedry. Hlavním regulačním základem kurzu je Všeobecná deklarace lidských práv z 10. prosince 1948; Mezinárodní pakt o občanských a politických právech ze dne 16. prosince 1966; Evropská úmluva o lidských právech (Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ze 4. listopadu 1950); Ústava Ukrajiny ze dne 28. června 1996; Trestní zákoník; trestní řád; Zákon Ukrajiny: O státním zastupitelství ze dne 14. října 2014; O advokacii a advokacii od 5. července 2012; O bezplatné právní pomoci od 2. června 2011; O soudním znalectví ze dne 25. února 1994; O Státním úřadu pro vyšetřování ze dne 12. listopadu 2015; O soudnictví a postavení soudců od 2.6.2016.

Annotation of educational discipline

The discipline " Criminal procedural evidence " provides students with the necessary amount of theoretical knowledge and practical skills for the implementation of criminal procedural evidence in criminal proceedings. The Institute of Evidence Law was and remains one of the important institutions in criminal justice and criminal procedure science. This institution acquires special significance at the stage of pre-trial investigation, where the most extensive

activity of bodies and officials authorized by the state to carry out criminal proceedings takes place. It is at this stage that, as a result of the collection, verification and evaluation of factual data, the circumstances of the committed criminal offense are established and the person who committed it creates the conditions for the proper administration of justice. During the pre-trial investigation, on the basis of the evidence, the subjects of evidence make the vast majority of decisions, including the inexpediency of further criminal proceedings, which prevents unjustified costs, efforts and time of law enforcement, to ensure reliable protection of the rights and legitimate interests of participants. criminal proceedings.

The purpose of the discipline is to master the conceptual apparatus, the essence and content of evidence in criminal proceedings, the peculiarities of proof in special procedures of criminal proceedings. The discipline "Evidence in criminal proceedings" is closely connected with other disciplines, first of all, with criminal process, criminal, constitutional law, criminology, operative-search activity, etc. When studying the discipline, students should actively use the knowledge about the tasks, competencies, structure and powers of the pre-trial investigation and prosecutor's office, which they received during the study of the discipline "Judicial and law enforcement agencies of Ukraine". When students master the educational material, it is important to study in depth the proposed legislative and other regulations, as well as literature sources, compliance with the requirements and recommendations presented and provided by research and teaching staff of the department.

The main regulatory framework of the course is the Universal Declaration of Human Rights of December 10, 1948; International Covenant on Civil and Political Rights of December 16, 1966; European Convention on Human Rights (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of November 4, 1950); Constitution of Ukraine of June 28, 1996; The Criminal Code; Criminal Procedure Code; Laws of Ukraine: On the Prosecutor's Office of October 14, 2014; On Advocacy and Advocacy Activities of July 5, 2012; On free legal aid dated June 2, 2011; On forensic examination of February 25, 1994; About the State Bureau of Investigation of November 12, 2015; On the Judiciary and the Status of Judges of June 2, 2016.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Кримінально-процесуальне доказування» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право», затвердженої Вченою радою університету від 25 травня 2022 року (протокол № 5) та введеної в дію з 01 вересня 2022 року наказом по університету № 87-Н, що розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2020 р. № 1053.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні знання та практичні навички щодо здійснення кримінального процесуального доказування у кримінальному провадженні, процесуальне доказування як різновид пізнавальної діяльності, елементи процесу доказування, процесуальні гарантії в доказуванні, предмет і межі доказування, суб'єкти доказування, слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі, доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, доказування у судових стадіях кримінального процесу, доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках.

Мета та завдання навчальної дисципліни. *Метою* навчальної дисципліни «Кримінально-процесуальне доказування» є оволодіння здобувачами вищої освіти понятійного апарату, сутності та змісту доказування у кримінальному провадженні, слідчими (розшуковими) діями як засобами збирання доказів у кримінальному процесі, особливостями доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, у судових стадіях кримінального процесу, в особливих порядках кримінального провадження.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінально-процесуальне доказування» є:

- засвоєння теоретичних та правових основ доказування в кримінальному провадженні;
- формування у здобувачів вищої освіти навиків до всебічного і повного аналізу завдань кримінального процесуального законодавства і доказового права;
- визначення кола проблемних питань та шляхів їх вирішення щодо збирання, перевірки та оцінки доказів і їх процесуальних джерел;
- розширення знань щодо співвідношення кримінального процесуального пізнання і доказування;
- ознайомлення із особливостями процесу доказування в окремих стадіях кримінального провадження;
- оволодіння знаннями щодо порядку здійснення доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, в особливих порядках кримінального провадження.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел(ЗК-3);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)(ЗК-8).

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК-1);
- здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України (СК-2);
- здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні (СК-3);
- здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК-5);
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК-6).
- здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК-7);
- здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (СК-15);
- здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень (СК-18).

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН-1);
- співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (РН-2);
- проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН-3);
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН-6);

–дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання (PH-7);

–оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (PH-8);

–аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права (PH-10);

–використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції (PH-11);

–проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв’язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу (PH-12);

–аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (PH-13);

–обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (PH-14);

–інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (PH-17).

Навчальна дисципліна належить до **вибіркових навчальних дисциплін**.

Форма підсумкового контролю знань: **екзамен**.

Мова навчання: українська.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Теорія доказів у кримінальному провадженні. Кримінально-процесуальне доказування як форма пізнання.

Тема 1. Доказове право і теорія доказів у системі кримінального процесуального права.

Мета доказування у кримінальному провадженні. Доказове право в системі кримінального процесуального права. Його поняття і предмет. Поняття і зміст теорії доказів у кримінальному провадженні. Доказове право і теорія доказів в історичних формах (видах) кримінального процесу. Значення теорії доказів для практичної діяльності органів розслідування, прокурора і суду.

Тема 2. Кримінально-процесуальне доказування як форма пізнання

Кримінально-процесуальне доказування як різновид пізнавальної діяльності. Співвідношення наукового пізнання і доказування. Презумпції в кримінальному процесуальному доказуванні. Збирання, перевірка та оцінка доказів і їх процесуальних джерел як елементи процесу доказування. Способи збирання доказів стороною обвинувачення. Шляхи перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Внутрішнє переконання як елемент оцінки доказів. Гносеологія (теорія пізнання) – методологічна основа теорії доказів. Відображення та інформація. Суть ретроспективного пізнання. Кримінальнопроцесуальне (судове) доказування – специфічна форма пізнання дійсності. Особливості пізнання в кримінальному судочинстві. Нормативна основа кримінально-процесуального пізнання. Науково-технічний прогрес та практика і теорія доказів і доказування в кримінальних справах. Встановлення істини – мета доказування у кримінальному провадженні. Поняття і зміст істини в кримінальному судочинстві. Питання про характер істини, що має бути встановлена у справі. Поняття “імовірності” та “достовірності” (“вірогідності”) в теорії доказів та їх значення для практики доказування. Процесуальна форма і її роль у встановленні істини в кримінальній справі.

Тема 3. Докази у кримінальному провадженні.

Значення доказування у кримінальному процесі. Місце теорії судових доказів у системі наукових знань. Правові гарантії у кримінальному процесуальному доказуванні. Завдання кримінального процесуального доказування. Співвідношення доказового права і теорії судових доказів. Поняття і класифікація доказів. Непрямі докази в кримінальному процесі. Процесуальні джерела доказів. Юридичні властивості доказів у кримінальному процесі. Моральні засади доказування.

Тема 4. Предмет доказування та його межі.

Поняття, види і значення предмету доказування в кримінальному провадженні. Структура предмету доказування в кримінальному провадженні. Характеристика окремих елементів предмету доказування: подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення; вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження; обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання. Особливості предмету доказування у провадженнях щодо неповнолітніх та провадженнях про застосування примусових заходів медичного характеру. Межі доказування.

Тема 5. Поняття, властивості та класифікація доказів.

Поняття доказу. Юридичні властивості доказу. Допустимість доказу. Правила, що визначають допустимість доказу (належний суб'єкт, належне джерело, належна процедура, інші правила). Визнання доказів недопустимими. Належність доказу. Достовірність доказу. Класифікація доказів: докази особисті (надходять від фізичних осіб), речові, документальні (інформація, що надходить від предметів, документів); докази первісні і похідні; докази прямі і непрямі; докази обвинувальні і виправдувальні. Практичне значення класифікації доказів.

Тема 6. Процес доказування.

Поняття процесу доказування і його зміст. Одержання доказів (збирання і подання). Дослідження (перевірка) доказів. Оцінка доказів. Способи збирання і перевірки доказів. Слідчі і судові версії в процесі доказування та їх перевірка. Планування і його роль у доказуванні. Презумпції та преюдиції в доказуванні. Презумпція невинуватості обвинуваченого і її реалізація в практиці слідчих і судових органів. Інші кримінально-процесуальні презумпції. Використання досягнень науки і техніки в процесуальному доказуванні. Моральний зміст норм, які регулюють доказування, та етика доказування. Процесуальні гарантії в доказуванні.

Тема 7. Суб'єкти доказування.

Поняття суб'єктів доказування у кримінальному провадженні та їх класифікація. Обов'язок доказування вини обвинуваченого. Слідчий та прокурор як суб'єкти доказування. Роль суду в процесі доказування. Підозрюваний і обвинувачений як суб'єкти доказування. Захисник як суб'єкт доказування. Законний представник неповнолітнього обвинуваченого як суб'єкт процесуального доказування. Потерпілий, цивільний позивач,

цивільний відповідач та їх представники як суб'єкти доказування. Поняття і зміст оцінки доказів у кримінальному провадженні. Принципи оцінки доказів: вільна оцінка доказів. Всебічність і повнота оцінки наявних доказів; об'єктивність оцінки; оцінка доказів у їхній сукупності. Внутрішнє переконання в оцінці доказів. Фактори, які впливають на формування внутрішнього переконання осіб, що ведуть кримінальний процес. Особливості оцінки доказів в окремих стадіях кримінального процесу.

Тема 8. Показання у кримінальному провадженні.

Поняття і процес формування показань свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта. Показання свідків: поняття “свідок”; предмет свідоцьких показань; процесуальний статус свідка (права, обов'язки, відповідальність); свідоцький імунітет. Особливості показань неповнолітніх свідків, порядок їх допиту. Оцінка свідоцьких показань. Показання потерпілого: поняття “потерпілий”; предмет показань потерпілого; їх значення. Особливості оцінки показань потерпілого. Показання підозрюваного і обвинуваченого: поняття “підозрюваний” і “обвинувачений”; предмет їх показань; види показань обвинуваченого. Визнання обвинуваченим своєї вини і його значення для встановлення істини в справі. Алібі та обов'язок його перевірки. Особливості оцінки показань підозрюваного і обвинуваченого. Показання експерта у кримінальному провадженні. Показання з чужих слів.

МОДУЛЬ 2. Особливості кримінально-процесуального доказування в кримінальному провадженні

Тема 9. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. Допит та його процесуальне оформлення. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання. Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відеоконференції. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку. Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду. Особливості проведення огляду трупа. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Слідчий експеримент. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування. Експертиза та підстави її проведення. Отримання зразків для проведення експертизи. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення та види негласних слідчих (розшукових) дій.

Тема 10. Речові докази у кримінальному провадженні.

Поняття “речові докази” та їх значення: зміст і форма речового доказу. Види речових доказів. Одержання речових доказів та їх процесуальне закріплення (оформлення). Зберігання речових доказів. Оцінка речових доказів. Вирішення питання про речові докази в разі закриття справи та у вироці суду.

Тема 11. Документи як джерело доказів у кримінальному провадженні.

Поняття і види документів. Вимоги, яким має відповідати документ як доказ у кримінальному провадженні. Письмові та інші види документів. Протоколи процесуальних дій, носії інформації, на яких за допомогою технічних засобів зафіксовано процесуальні дії. Процесуальні гарантії повноти і достовірності протоколів як джерела доказів. Додатки до протоколів та їх доказове значення. Інші документи як джерело доказів. Матеріали ОРЗ як документи. Правила зберігання і використання документів. Особливості оцінки документів як доказів у кримінальному провадженні.

Тема 12. Висновок експерта як процесуальне джерело доказів.

Підстави для призначення судової експертизи. Випадки обов'язкового призначення експертизи. Зміст понять: “експерт”, “судова експертиза”, “висновок експерта”. Процесуальний статус експерта; права, обов'язки, відповідальність. Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні: спільне та відмінне у їх процесуальному статусі та компетенції. Види судових експертиз: за галузями знань; первинна, повторна, додаткова; комісійна та комплексна. Поняття “висновок експерта” як джерело доказів та його значення. Структура, зміст і види висновків експерта. Допит експерта з приводу даного ним висновку. Особливості оцінки висновку експерта.

Тема 13. Доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження. Запобіжні заходи: поняття та види. Мета і підстави застосування запобіжних заходів. Загальний порядок застосування запобіжних заходів. Зміна чи скасування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання та особиста порука. Застава як запобіжний захід. Домашній арешт: підстави та порядок застосування. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування, строки тримання особи під вартою. Затримання: види та порядок застосування, момент та строки затримання. Виклик та привід у кримінальному процесі. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом як захід забезпечення кримінального провадження. Відсторонення від посади у кримінальному процесі. Тимчасовий доступ до речей і документів під час кримінального провадження. Тимчасове вилучення та арешт майна як заходи забезпечення кримінального провадження.

Тема 14. Доказування у судових стадіях кримінального процесу

Поняття, суть і значення підготовчого судового провадження. Доказування на стадії підготовчого провадження. Поняття, суть, значення та завдання стадії судового розгляду. Доказування під час судового розгляду. Провадження в суді присяжних. Поняття, завдання та основні риси апеляційного провадження. Доказування в суді апеляційної інстанції. Суть, завдання і значення касаційного провадження. Доказування в суді касаційної інстанції. Порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Порядок перегляду судових рішень міжнародною судовою інстанцією.

Тема 15. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках

Поняття та види особливих порядків кримінального провадження. Особливості доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках. Кримінальне провадження на підставі угод: види угод та загальний порядок їх судового провадження. Загальна характеристика процесу доказування у кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. Загальна характеристика процесу доказування у кримінальному провадженні на підставі угоди про визнання винуватості. Особливості доказування під час кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Особливості формування доказів та прийняття процесуальних рішень у кримінальному провадженні щодо окремої категорії осіб. Доказування при здійсненні кримінального провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Підстави застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Заходи щодо охорони державної таємниці. Особливості доказування у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю. Особливості доказування у кримінальному провадженні на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Тема 16. Судова практика в кримінально-процесуальному доказуванні: роль, види та значення.

Пленуми Верховного Суду як джерело права в кримінальному процесуальному доказуванні. Використання рішень національних судів України при оцінці та перевірці доказів. Пленуми Верховного Суду України про окремі категорії кримінальних правопорушень: злочини проти національної безпеки, проти власності, проти життя та здоров'я особи, в

сфері громадського порядку. Роль судової практики в Україні при обґрунтуванні вироків. Рішення Конституційного суду України у формуванні судової практики в процесі кримінального процесуального доказування. Застосування практики Європейського суду з прав в людині в національних судах. Вплив судової практики на процесуальну діяльність органів досудового розслідування під час збирання, перевірки та оцінки доказів.

Рекомендовані джерела інформації:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 р.) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. – Амстердам – К., 1996. – С. 12–17.
3. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С. 18–24.
4. Конвенція про дипломатичні зносини. Відень. 18 квітня 1961 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С. 36–62.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90–91).
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – №62. – Ст. 2509.
9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №51. – Ст. 577.
10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 22 лютого 2006 р. // Відомості Верховної Ради України . – 2006. – № 30. – Ст. 260.
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення доступу до правосуддя осіб, які утримуються в установах попереднього ув'язнення та виконання покарань: Закон України від 7 вересня 2016 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – №43. – Ст. 735.
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених: Закон України від 7 вересня 2016 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – №43. – Ст. 736.
13. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 2 червня 2016 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua
14. Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. // Голос України. – 2016. – 16 січня.

15. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. // *Голос України*. – 1994. – 2 березня.
16. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. // *Голос України*. – 1994. – 2 березня.
17. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1996. – №47. – Ст. 256.
18. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року // *Відомості Верховної Ради України*. – 2014, – № 47. – Ст.2051.
19. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55082.
20. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – №22. – Ст. 303.
21. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. // *Голос України*. – 1993. – 6 серпня.
22. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1993. – №35. – Ст. 360.
23. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1995. – №1. – Ст. 1.
24. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 року // *Офіційний вісник України* від 07.11.2014. – № 87. – Ст. 2471.
25. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – №27. – Ст. 382.
26. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1994. – №28. – Ст. 232.
27. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 2016. – №41-45. – Ст. 529.
28. Порядок внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 р. №15 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF.
29. Порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. №1363 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF.
30. Про реалізацію окремих положень Кримінального процесуального кодексу України: Постанова Кабінету Міністрів України від

19 листопада 2012р. 35 №1104 // Юридичний вісник України. Інформаційно-правовий банк. – 2013. – №3. – С. 4–8.

31. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень: Наказ МВС України від 6 серпня 2012 р. №681.

32. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України від 23 серпня 2012 р. №700.

33. Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування МВС України: Наказ МВС України від 9 серпня 2012 р. №686.

34. Інструкція про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні, затв. Наказом Генерального прокурора України від 14 листопада 2012 р. №112. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua

35. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом Міністерства юстиції України №53/5 від 08.10.1998 р.(зі змінами та доповненнями).

36. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 06 квітня 2016 р. № 139.

37. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 9 серпня 2012 р. № 696.

38. Порядок взаємодії між органами внутрішніх справ, закладами охорони здоров'я та прокуратури України при встановленні факту смерті людини: Наказ МВС, МОЗ, Генеральної прокуратури України від 28 листопада 2012 р. №1095/955/119.

39. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС, СБУ, Мін'юсту, Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України від 16 листопада 2012 р. №114/1042/516/1199/936/1687/5.

40. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 6 листопада 2015 р. №1377.

41. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: Наказ МВС України від 3 листопада 2015 р. № 1339.

42. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної

поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07 липня 2017 р. № 575.

43. Про затвердження Концепції реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 25 листопада 2016 р. №1252.

44. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: Наказ Генерального прокурора України від 19 грудня 2012 р. №4 гн.

45. Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення, інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події, та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 22.10.2012 р. № 940.

46. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 р. Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України : Указ Президента України від 14 квітня 2014 р. № 405/2014 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/405/2014.

47. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В. В. Рожнова, А. С. Сизоненко, Л. Д. Удалова. – К.: Паливода А.В., 2011. – 456 с.

48. Рішення у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про відповідність Конституції України (конституційність) положень ст. 150 КПК України щодо тяжкості злочину (справа про врахування тяжкості злочину при застосуванні запобіжного заходу): рішення Конституційного Суду України від 08.07.2003 р. // Вісник Конституційного Суду України. – 2003. – №3. – Ст. 34.

49. Про узагальнення судової практики застосування судами першої та 37 апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 19 грудня 2014 року № 14// [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html

50. Про узагальнення судової практики розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07 лютого 2014 року № 4 // [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html

51. Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 жовтня 2014 року № 9 // [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html

52. Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15 листопада 2012 р. №223-1679/0/4-12 // [Електронний ресурс]: – Режим доступу: sc.gov.ua/ua/2012_rik.html.

53. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 квітня 2013 р. №223-558/0/4-13 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: sc.gov.ua/ua/2013_rik.html.

54. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 04 квітня 2013 р. №511-550/0/4-13 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: sc.gov.ua/ua/2013_rik.html.

55. Про деякі питання порядку здійснення судового провадження з перегляду судових рішень у суді апеляційної інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 21.11.2012 р. №10-1717/0/4-12.

56. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09.11.2012 р. №1640/0/4-12.

Основні рекомендовані джерела інформації:

57. Актуальні питання доказів та доказування у кримінальному процесі : збірник матеріалів науково-практичної конференції (м. Київ, 27 лютого 2015 р.) / відп. ред. М.А. Погорецький ; Київський національний університет імені Т. Шевченка, Генеральна прокуратура України, Національна академія прокуратури України, Рада адвокатів м. Києва. – К. : Прецедент, 2015. – 193 с.

58. Докази та доказування у кримінальному провадженні: навч. посібник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 272 с.

59. Доказове право: підручник / В.М. Тертишник, О.І. Тертишник, А.Є. Фоменко, В.В. Ченцов; за заг. ред. д.ю.н., професора В.М. Тертишника. Київ: Алерта, 2022. 448 с.

60. Кудрявцев О. Адвокат у кримінальному процесі. Практичні поради: посібник. Київ: Консоль, 2021. 360 с.

61. Тертишник В. М. Правнича допомога та захист у кримінальному процесі: підручник / за заг. ред. д.ю.н., академіка НАН України Ю. С. Шемшученка. Київ: Алерта, 2018. 480 с.

62. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2022. 1128 с.

63. Удалова Л.Д. Кримінальний процес в питаннях і відповідях. Четверте видання, перероблене і доповнене / Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.О. Савицький, О.Ю. Хабло, О.В. Римарчук. – К. : КНТ, 2016. – 269 с.

64. Щерба В. М., Юхно О. О. Кримінальне провадження в суді присяжних: монографія / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора О. О. Юхна. Харків: Панов, 2018. 274 с.

65. Юрчишин В. М. Місце і роль прокурора у досудовому розслідуванні та їх відображення в теорії, законодавстві і практиці: монографія. Чернівці: Родовід, 2013. 307 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

66. Азаров Ю. І. Доказування на досудових стадіях кримінального процесу : [навч.- метод. посіб.] / Ю. І. Азаров. – К. : Київ. Нац. ун-т внутр. справ, 2008. – 151с.

67. Алексійчук О. М. Предмет доказування у кримінальних справах про вбивства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 "Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність" / Алексійчук О. М. – К., 2012. – 18 с.

68. Багинець О Вплив деяких правових презумпцій на предмет доказування у кримінальному провадженні / О.Багинець // Юрид. наука. – 2014. – №1. – С. 80-86.

69. Басиста І. В. Доказування використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом: монографія / І. В. Басиста, С. О. Розкошинська. – Київ-ІваноФранківськ, 2017. – 201с.

70. Вапнярчук В. В. Щодо концепцій недопустимості доказів / В. Вапнярчук // Право і суспільство. – 2016. – № 3. – С. 162-167.

71. Галаган В.І. Процесуальний порядок і тактика отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні України : моногр. / В.І. Галаган, О.В. Козак. – [2-ге вид., переробл. Та допов.]. – Краматорськ: ТОВ «Каштан», 2015. – 224 с.

72. Грошевий Ю. М. Докази і доказування у кримінальному процесі : [наук.- практ. посіб.] / Ю. М. Грошевий, С. М. Стахівський. – 2-е вид., стереот. – К. : КНТ, 2007. – 270 с.

73. Даніель А. В. Використання результатів журналістських розслідувань у кримінальному процесуальному доказуванні/ А. В. Даніель // Науковий вісник НАВС. – К. : НАВС, 2016. – Вип. 1(98). – С. 172-181. 38

74. Даніель А. В. Використання можливостей електронних засобів масової інформації у розслідуванні кримінальних правопорушень: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Даніель Анна Володимирівна; МВС України, НАВС. – Київ, 2017. – 20 с.

75. Докази і доказування за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (до 75-річчя з дня народження доктора юридичних наук, професора Михайла Макаровича Михеєнка): матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 6-7 грудня 2012 р., м. Київ. – Х. : Видавець Строков Д. В., 2013. – 376 с.
76. Досудове розслідування в кримінальних провадженнях щодо застосування примусових заходів медичного характеру [Текст] : метод. Рек. / [Чернявський С.С., Вознюк А.А., Патик А.А., Аксенко В.Д. та ін.]. Київ : Нац. Акад. Внутр. Справ, 2016. – 48 с.
77. Дубинський А. Я. Вибрані праці [Текст]: / А.Я. Дубинський [упор. Л.Д. Удалова, О.І. Галаган, Д.П. Письменний та ін.]. – Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 430 с.
78. Запотоцький А. П. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві : монографія / А. П. Запотоцький, Д. О. Савицький. – К. : Бізнес Медіа Консталтинг, 2011. – 220 с.
79. Іщенко А. В. Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів / А. В. Іщенко, І. О. Ієрусалимов, Ж. В. Удовенко. – К. : Київ. нац. ун-ту внутр. справ, 2007. – 158 с.
80. Кайло І. Умови допустимості висновку експерта як джерела доказів / І. Кайло // Вісник прокуратури. – 2016. – № 2. – С. 102-113.
81. Карпушин С. Ю. Проведення слідчих (розшукових) дій : автореф. дис. на здобут. наук. ступ. кандид. юрид наук 12.00.09 «Кримін. процес та криміналістика; суд. експертиза; ОРД» / Карпушин Сергій Юрійович; МВС України. НАВС. – К., 2016. – 20 с.
82. Кастарнов Д. Б. Доказування обставин, які характеризують особу обвинуваченого (підозрюваного), у кримінальному провадженні: автореф. дис. на здобут. наук. ступ. кандид. юрид наук 12.00.09 «Кримін. процес та криміналістика; суд. експертиза; ОРД» / Кастарнов Дмитро Борисович; МВС України. НАВС. – К., 2016. – 20 с.
83. Кастарнов Д. Б. Доказування обставин, які характеризують особу обвинуваченого (підозрюваного), у кримінальному провадженні: [моногр.] / Кастарнов Д. Б., Азаров Ю. І. – К. : Видавничий центр «Кафедра», 2017. – 176 с.
84. Кваліфікація та розслідування кримінальних правопорушень проти порядку обігу грошей, цінних паперів, інших документів : [посіб.] / Е.М. Кісілюк, М.П. Климчук, О.Є. Омельченко, О.В. Процюк; [за ред. д.ю.н. С.С. Чернявського]. – К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2014. – 112 с.
85. Коваленко Є. Г. Наукові засади кримінально-процесуального доказування : монографія / Коваленко Є. Г. – К. : ЮрІнком Інтер, 2011. – 444с.
86. Ковальчук С. О. Речові докази в кримінальному процесуальному законодавстві й доктрині кримінального процесу країн мусульманської правової системи / С. О. Ковальчук // Право і суспільство. – 2016. – № 5. – С. 168-173.

87. Колонюк В. Роль судової експертизи в процесі доказування при розслідуванні тероризму / В. Колонюк, Ю. Форіс // Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України. – К., 2016. – С. 171-172.

88. Конюшенко Я. Ю. Доказування на досудовому провадженні у кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд.юрид. наук (12.00.09) / Академія управління МВС України. – К., 2010. – 20с.

89. Костовська О. М. Доказування у справах про злочини приватного обвинувачення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Костовська О. М. – К., 2012. – 16 с.

90. Кравченко Н. С. Суб'єкти доказування цивільного позову в кримінальному провадженні: монографія / Н. С. Кравченко, Д. П. Письменний; МВС України, НАВС. – К. : Вид. центр «Кафедра», 2016. – 215 с.

91. Кримінальний процесуальний кодекс України : структурно-логічні схеми і таблиці, типові бланки та зразки процесуальних документів : науковопрактичний посібник / [авт. кол.: Андреев Р. Г., Блажівський Є. М., Гошовський М. І. та ін.]. – К. : Алерта, 2012. – 736 с.

92. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В. Г. Гончаренко, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. – К. : Юстініан, 2012. – 1224 с.

93. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 2 / Є. М. Блажівський, Ю. М. Грошевий, Ю. М. Дьомін та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х. : Право, 2012. – 664 с.

94. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х. : Право, 2012. – 768 с.

95. Кримінальний процесуальний кодекс України : Науково-практичний коментар / Відп. ред.: С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. – Х. : Одіссей, 2013. – 1104 с.

96. Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін.; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. – Х. : Право, 2013. – 824 с.

97. Кримінальний процес [текст] : підручник. / За заг. ред. В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 544 с.

98. Лазебний А. М. Використання спеціальних знань при розслідуванні кримінальних правопорушень проти громадського порядку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Лазебний Анатолій Миколайович; ДФС України. Ун-т держ. фіскальної служби України. – Ірпінь, 2016. – 19 с.

99. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : Підручник / Лобойко Л. М. – К. : Істина, 2014. – 432 с.
100. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року / За ред. О. А. Банчука, Р. О. Куйбіди, М. І. Хавронюка. – Х. : Фактор, 2013. – 1072 с.
101. Негласні слідчі (розшукові) дії: кримінально-процесуальні та криміналістичні аспекти підготовки і проведення : науково-практичний посібник / В.А. Колесник ; Академія адвокатури України. – К. : Прецедент, 2014. – 135 с.
102. Осетрова О. С. Визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Осетрова Олена Станіславівна ; МВС України, НАВС. – К., 2016. – 20 с.
103. Особливості процесуального доказування у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованих територіях: Матеріали круглого столу 26 липня 2016 / ГПУ України, НАПУ України; Громадська орг-я «Всеукраїнська асоціація кримінального права». – К., 2016. – 174 с.
104. Охріменко І. М. Особливості призначення судово-психологічних експертиз щодо неповнолітніх під час розслідування кримінальних правопорушень / І. М. Охріменко, Г. О. Лузанова // Публічне право : наук.-практ. юрид. журн. – 2016. – № 1 (21). – С. 155-163.
105. Підюков П. Захист доказів і доказового провадження у кримінальному процесі України / П. Підюков, Я. Конюшенко // Вісн. Акад. управління МВС. – 2010. – № 2 (14). – С.109–117.
106. Погорецький М. Докази у кримінальному процесі. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності для отримання доказів / М. Погорецький // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 2. – С. 59–65.
107. Погорецький М. Доказування у кримінальному процесі: гносеологічні і правові питання / М. Погорецький // Вісн. Акад. правових наук України. – Х. : Право, 2008. – Вип. 3(54). – С. 266–275.
108. Рогатюк А. Імовірність у кримінальному процесі. Її значення при обґрунтуванні слідчим процесуальних рішень / А. Рогатюк // Вісн. прокуратури. – 2012. – № 4–5. – С. 115–121.
109. Рогальська В. В. Реалізація засади забезпечення презумпції невинуватості та доведеності вини у діяльності органів національної поліції/ В. В. Рогальська, О. О. Самойленко // Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (17 бер. 2016 р., ДДУВС). – Кривий-Ріг : «Ліра ЛТД», 2016. – С. 541-543.
110. Рожнова В. В. Деякі міркування про право на подання доказів у кримінальному процесі / В. В. Рожнова // Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової держави : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 24 лют. 2012 р.)– О., 2012. – Ч. 1. – С. 241–242.

111. Рожнова В.В. Недопустимість доказів у кримінальному провадженні. // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ . – 2013. - №1(5). – С.301-306.
112. Рожнова В. В. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. / В. В. Рожнова, І. І. Котубей – К. : КНТ, 2015. – 182 с.
113. Савицький Д. О. Доказування у справах про злочини приватного обвинувачення : монографія / Д. О. Савицький, О. М. Костовська. – Львів : Каменяр, 2012. – 235 с.
114. Сапін О. Проблеми збирання доказів прокурором під час особливого режиму досудового розслідування/ О. Сапін // Протидія терористичній діяльності : міжнародний досвід і його актуальність для України. – К., 2016. – С. 309-310.
115. Сергеева Д. Б. Співвідношення пізнання і доказування у кримінальному процесі / Д. Б. Сергеева // Наук. вісн. Київ. нац. ун-ту внутр. справ. – К., 2010. – Вип. 4(71). – С.144–149.
116. Сизоненко А. С. Використання доказів, отриманих на території інших країн, в кримінальному процесі України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза» / Сизоненко А. С. – К., 2004. – 18 с.
117. Складання кримінально-процесуальних документів у досудовому провадженні. – К. : КНТ, 2013. – 376 с.
118. Соколова Я. Висновок лінгвістичної експертизи мовлення як процесуальне джерело доказів у кримінальних провадженнях про злочинит проти основ = національної безпеки України/ Я. Соколова // Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України. – К., 2016. – С. 319-322.
119. Спільник С. Діяльність прокурора щодо забезпечення збирання допустимих доказів у кримінальному провадженні / С. Спільник, О. Комарницька // Вісник прокуратури. – 2016. – № 2. – С. 75-83.
120. Стахівський С. Внутрішнє переконання, оцінка доказів та їх процесуальних джерел / С. Стахівський // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 7. – С. 127–128.
121. Стахівський С. М. Кримінально-процесуальні засоби доказування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза» / Стахівський С. М. – К., 2005. – 30 с.
122. Стахівський С. М. Теорія і практика кримінально-процесуального доказування : монографія / Стахівський С. М. – К. : Нац. акад. внутр. справ України, 2005. – 271 с.
123. Стахівський С. М. Слідчі дії як основні засоби збирання доказів : [наук. – практ. посіб.] / Стахівський С. М. – К. : Атіка, 2009. – 64 с.
124. Степанов О. С. Належність та допустимість доказів у кримінальному процесі України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня

канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 "Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза" / Степанов О. С. – К., 2007. – 16 с.

125. Стоянов М. М. Властивості доказів у кримінальному процесі України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 "Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза" / Стоянов М. М. – О., 2010. – 20 с. 42

126. Теорія судових доказів в питаннях та відповідях [текст] навч. посіб. / [Л.Д. Удалова, Д.П. Письменний, О.Ю. Азаров та ін.]. – К. : «Центр цбшової літератури», 2015. – 104 с.

127. Терещенко Ю. В. Процесуальні дії як способи формування доказів у досудовому провадженні : монографія / Ю. В. Терещенко. – Львів : ГалицькоВолинська Спілка, 2012. – 166 с.

128. Тютюнник В. В. Інститут допустимості доказів як гарантія ухвалення законного та обґрунтованого вироку суду: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Тютюнник В'ячеслав Володимирович; Мін-во освіти і науки України; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. – Харків, 2016. – 20 с.

129. Удалова Л.Д. Вербальна інформація у кримінальному процесі України: монографія / НАВСУ. – К.: Паливода А.В., 2006. – 321с.

130. Удалова Л. Д. Предмет доказування у справах, що закриваються провадженням за нереабілітуючими підставами : монографія / Л. Д. Удалова, Н. З. Рогатинська. – К. : КНТ, 2009. – 150 с.

131. Удалова Л. Д. Суб'єкти кримінально-процесуального доказування / Л. Д. Удалова, О. В. Рибалка. – К. : КНТ, 2012. – 160 с.

132. Фомічов К. С. Доказування у справах про злочини, пов'язані з незаконним заволодінням суб'єктами господарювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Фомічов К. С. – К., 2012. – 16 с.

133. Форостяний А.В. Щодо розширення предмету доказування у кримінальному провадженні / А.В. Форостяний // Юридична наука. – 2015 – № 3. – С.152-158.

134. Цехан Д. М. Теоретичні основи використання цифрових доказів у кримінальному процесі / Д. М. Цехан // Південноукраїнський правничий часопис. – 2012. – № 1. – С. 207–210.

135. Шевчишен А. Можливості збирання доказів і розшуку при здійсненні окремих негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальних провадженнях про корупційні злочини у сфері службової та проф. діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг/ А. Шевчишен // Право України. – 2016. – № 10. – С. 177-185.

136. Шумило М. Є. Непрямі докази в кримінальному процесі України : монографія / Шумило М. Є. – Х. : СПД ФО Брові О. В., 2012. – 206 с.

137. Шумило М. Є. Докази досудового і судового провадження: проблема функцій та співвідношення / М. Є. Шумило // Юридичний вісник України. – 2013. – № 40 (953). – С. 6–7.

138. Юсупов В. В. Особливості перевірки алібі у досудовому слідстві / В. В. Юсупов // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2003. – Вип. 2. – С. 233–244.

139. Ясинок М. Висновок експерта як доказ у справах щодо обсягу правосуб'єктності фізичних осіб / М. Ясинок // Право України. – 2010. – № 3. – С.146–152.

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

140. Офіційне Інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.president.gov.ua>

141. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт/ – Режим доступу до електронних ресурсів <http://www.rada.gov.ua>

142. Верховний Суд України: офіційний веб-сайт/ – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.scourt.gov.ua>

143. Вищий господарський суд України (<http://www.arbitr.gov.ua>).

144. Урядовий портал – єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України: <http://www.kmu.gov.ua>

145. Міністерство внутрішніх справ України: <http://www.mvs.gov.ua>

146. Міністерство оборони України: <http://www.mil.gov.ua>

147. Міністерство освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>

148. Державний комітет архівів України: <http://www.sarch.kiev.ua>

149. Державний комітет у справах охорони державного кордону України: <http://www.prv.gov.ua>

150. Державний комітет статистики України: <http://www.ukrstsat.gov.ua>

151. Державна податкова адміністрація України: <http://www.sta.gov.ua>

152. Державна митна служба України: <http://www.costoms.gov.ua>

153. Служба безпеки України: <http://www.ssu.gov.ua>

154. Управління державної охорони України: <http://www.dso.kiev.ua>

155. Головне управління державної служби України: <http://www.guds.gov.ua>

156. Сайт Ради національної безпеки і оборони України: <http://www.raibow.gov.ua>

157. Вища рада юстиції України: <http://www.vru.gov.ua>

158. Головне державне об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України: <http://www.gdo.kiev.ua>

159. Головне управління ДАІ МВС України: <http://www.sai.mia.gov.ua>

160. Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України: <http://www.dstszi.gov.ua>

161. Інформаційний центр Міністерства юстиції України: <http://www.informjust.kiev.ua>

162. Бібліотека Верховної Ради України: <http://www.rada.kiev.ua>

163. Державна науково-технічна бібліотека України:
<http://www.gntb.n-t.org>
164. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»: <http://www.ukma.kiev.ua>
165. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua>
166. Українська асоціація прокурорів: <http://www.uap.org.ua>
167. Ресурси українського Інтернету на правову тематику:
<http://www.lawukraine.com>